

Sygn. akt V U 860/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2018 r. w Legnicy

sprawy z wniosku M. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o rekompensatę z tytułu pracy w szczególnych warunkach

na skutek odwołania M. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 20 września 2017 r.

znak (...)

oddala odwołanie

SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Sygn. akt V U 860/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 września 2017 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy M. R. prawa do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych .

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji ZUS Oddział w L. wskazał , że wnioskodawca udowodnił jedynie 11 lat, 4 miesiące i 7 dni pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wobec wymaganych 15 lat.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. podał, iż nie zaliczył do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach zatrudnienia wnioskodawcy:

- w Przedsiębiorstwie (...) SA w L. na stanowisku kierownika działu przetwarzania danych w okresie od 11 czerwca 1977r. do 14 lipca 1997r. – na podstawie świadectwa pracy z dnia 14 lipca 1997r. ,

- w Zakładach (...) w L. na stanowisku specjalisty do spraw informatyki w okresie od 15 lipca 1977r. do 30 listopada 1997r. - na podstawie świadectwa pracy z dnia 30 listopada 1997r. ,

ponieważ dokumenty nie zawierają określenia charakter wykonywanej pracy , czyli czy praca wykonywana była na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy zgodnie z przepisami Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia

07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze . Ponadto stanowisko pracy nie zostało określone zgodnie z przepisami branżowymi .

Od powyższej decyzji odwołanie złożył wnioskodawca, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie jemu prawa do rekompensaty z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych .

W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca podał, iż posiada wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze , albowiem w okresach na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał te prace .

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie .

W uzasadnieniu podtrzymano argumenty przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji .

Sąd ustalił stan faktyczny sprawy :

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 19 kwietnia 2017r. – znak (...) - przyznał wnioskodawcy M. R. prawa do emerytury od dnia 01 marca 2017r .

W dniu 07 września 2017r. M. R. złożył wniosek o ponowne przeliczenie emerytury i przyznanie prawa do rekompensaty z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Do wniosku dołączył świadectwo pracy wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) w L. w dniu 14 lipca 1997r. , w którym w pkt. 8 zakład pracy wskazał , że wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w okresie od 11 czerwca 1977r. do 14 lipca 1997r. (obsługa monitorów ekranowych) .

dowód :

akta sprawy emerytalne k.7 i następne .

Wnioskodawca M. R. urodził się dnia (...)

W okresie od 11 czerwca 1977r. do 14 lipca 1997r. M. R. zatrudniony był na podstawie umowy o pracę w Przedsiębiorstwie (...) w L. na stanowisku analityka systemów (...) , a następnie kierownika działu przetwarzania danych .

W latach 1977-1983 wnioskodawca był jedynym informatykiem zatrudnionym w Przedsiębiorstwie (...) w L.. Do jego obowiązków należało zabezpieczenie dostępu do kart , aby nie doszło do utraty informacji. Wnioskodawca musiał podzielić dokumenty na stanowiska operacyjne, które potem musiały zostać umieszczone w pamięci operacyjnej komputera. Dokumenty źródłowe musiały być przez wnioskodawcę przejrane czy nadają się do wprowadzenia danych do komputera . Po stwierdzeniu np. braków ilościowych M. R. sprawdzał czy dokumenty zostały ponumerowane w porządku chronologicznym. Jeśli stwierdzał braki ustalał w danym dziale co się dzieje z brakującymi dokumentami. Dokumenty zawierały też niewłaściwe treści np. źle wpisany symbol produktu, pomyłki z jednostką miary itp. Wnioskodawca sprawdzał oczywiste pomyłki z dokumentami źródłowymi . Wadliwe dokumenty były cofnięte do działu , z którego były dostarczone , a dokumenty prawidłowe M. R. umieszczał w segregatorach . Od 1977r. tworzone były karty perforowane. W początkowym okresie karty perforowane – na podstawie dokumentów źródłowych zgromadzonych przez wnioskodawcę - tworzyli pracownicy Zakładów (...) w L., J. lub w Jednostki Wojskowej tj. podmioty z którymi w tym zakresie współpracowało Przedsiębiorstwo (...) w L. . Karty były wczytywane do komputera (...) w(...). Wnioskodawca sprawdzał prawidłowość wykonania kart perforowanych używając mosiężnej karty . W tym celu wyrywkowo kartę dziurkowaną przystawiałem i sprawdzałem prawidłowość perforacji. Prawidłowość kart dziurkowanych sprawdzana była na komputerze (...) w J.. Aby te czynności wykonać wnioskodawca jeździł do J. w wybrane dni z przygotowanymi paczkami dokumentów. Wczytywał karty pracując przy monitorze komputera (...) i dane zapisywały się na taśmie szpulowej. W ten sposób M. R. sporządzał tabulogram błędów . Od końca lat 70-tych przetwarzanie danych dane odbywało się w Przedsiębiorstwie (...) w L. .

Od 1978r. M. R. zaczął tworzyć programy komputerowe dla poszczególnych działów Przedsiębiorstwa (...) w L. . Gdy była zgoda dyrektora na opracowanie takiego programu to wnioskodawca rozpoczynał pracę nad programem od zbierania danych (założenia pewnych kwestii i parametrów) . Po zebraniu informacji w wywiadzie z pracownikami danego działu wnioskodawca przystępował do projektowania programu. Po pierwsze ustalał ile elementów będzie w danym programie . Robił schemat blokowy programu czyli opracowywał strukturę całego programu. Po opracowaniu schematu blokowego konsultował go z pracownikami działu , dla którego miał być przygotowany program. Po tych konsultacjach przystępował do pracy przy komputerze i tworzył najpierw pierwszą wersję programu – źródłową , a następnie drugą. Po skonsultowaniu schematu blokowego programu z pracownikami działu wnioskodawca do końca opracowania programu wykonywał pracę przy komputerze , a po 1983r. nadzorował pracę informatyków dokonujących analiz programu . Po powstaniu działu przetwarzania danych wnioskodawca kierował grupą 20 informatyków . Ponadto M. R. przeprowadzał szkolenia stanowiskowe , dla pracowników poszczególnych działów , w których był wdrażany program .

W trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L. wnioskodawca zatrudniony byłem również w szkole jako nauczyciel . Zajęcia prowadził od 17.00 do 20.00.

dowód:

- akta emerytalne k.19-23,
- akta osobowe dotyczące zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 11.06.1977r. do 14.07.1997r.
- akta osobowe dotyczące zatrudnienia wnioskodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 15.07.1997r. do 30.11.1997r.,
- zeznania świadków: Z. R. k. 59v- 60, e-protokół z rozprawy z dnia 21.02.2018r. 00:09:17 i nast.,S. S. k. 60v-61, e-protokół z w/w rozprawy 00:52:21 i nast ., J. S. k.61 e- protokół z w/w rozprawy 01: 07: 02 i nast..
- przesłuchanie wnioskodawcy k. 61-62, e-protokół z rozprawy z dnia 21.02.2018r. 01:14:55 – 02:16:46.

Sąd zważył co następuje

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. nr 237, póź. 1656 ze zm.) rekompensata - oznacza odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej. Natomiast zgodnie z art. 21 ww. ustawy rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.Celem rekompensaty jak i emerytury pomostowej jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników ur. po 31 grudnia 1948r., zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy pomostowej formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty: 1) nie spełnienie warunków do nabycia prawa do emerytury pomostowej, 2) udokumentowanie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat. W świetle powyższego rekompensata przysługuje tym pracownikom, którzy osiągnęli co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale nie nabyli prawa do emerytury pomostowej z powodu nie uznania ich pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach lubo szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z przepisami § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.: "2. Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym wg wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie §1 ust.2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy" w którym ma określić :rodzaj pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.;stanowisko pracy w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia resortowego lub uchwały właściwego ministra ;okres, w którym praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Wnioskodawca nie ma prawa do rekompensaty , ponieważ- w ocenie sądu- nie posiada wymaganego, powołanymi powyżej przepisami , stażu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze wynoszącym 15 lat.

Okoliczność ta była sporna w niniejszej sprawie .

Organ rentowy bowiem zakwestionował okres pracy ubezpieczonego od 11 czerwca 1977r. do 14 lipca 1997r. i od 15 lipca 1997r. do 30 listopada 1997r. jako okres pracy w szczególnych warunkach, uznając, iż wnioskodawca udowodnił jedynie 11 lat, 4 miesiące i 07 dni pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

M. R. w odwołaniu twierdził, że pracując w Przedsiębiorstwie (...) w L. i Zakładach (...) w L. - w spornych okresach wykonywał na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy - prace w warunkach szczególnych.

Analizując materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wskazać należy ,iż sąd nie podzielił stanowiska wnioskodawcy .

Z treści akt osobowych oraz z zeznań słuchanych w sprawie świadków: Z. R., S. S. , J. S. i przesłuchania wnioskodawcy wynika ,iż w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L. tj. od 11 czerwca 1977r. do 14 lipca 1997r. M. R. część pracy wykonywał przy obsłudze monitora ekranowego , ale część pracy wnioskodawcy nie polegała na obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych .

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika bowiem , że odwołujący się przed wprowadzeniem danych najpierw przez firmy zewnętrzne , a następnie przez informatyków kompletował dokumentację , sprawdzając jej prawidłowość pod względem merytorycznym . Tak skompletowane dokumenty przekazywał do (...) w L. – celem wytworzenia kart perforowanych . M. R. sprawdzał prawidłowość danych zakodowanych na w/w kartach z dokumentami źródłowymi i sporządzał tabulogram błędów .

Od 1978r. wnioskodawca był programistą – projektantem . Z zeznań świadków oraz z przesłuchania wnioskodawcy wynikało , że przed opracowaniem programu musiał najpierw poznać dział , dla którego program ten miał być zaprojektowany . Zbierał dane rozmawiając z pracownikami . Z pracownikami działu też konsultował schemat blokowy programu , który był opracowywany na papierze , a w późniejszym okresie przy monitorze komputera .

Wnioskodawca był osobą odpowiedzialną za prowadzenie szkoleń komputerowych pracowników działu , w którym wdrażany był program .

Ponadto w dziale przetwarzania danych M. R. nadzorował prace dwudziestu informatyków .

W niniejszym postępowaniu to ma wnioskodawcy – spoczywał ciężar dowodu – zgodnie z art. 6 k.c.- wskazania okresów w jakich wykonywał pracę w warunkach szczególnych określonych w wykazie A dział XIV pkt 5 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z dnia 18 lutego 1983r., Nr 8 poz. 43 z późniejszymi zmianami) .

Na podstawie zeznań świadków zawnioskowanych w sprawie oraz na podstawie ogólnych twierdzeń przedstawionych przez wnioskodawcę podczas przesłuchania , przy braku wykazu godzin przepracowanych przez wnioskodawcę przy komputerze lub innych danych w tym zakresie – w aktach osobowych – Sąd nie ustalił dokładnie okresów , podczas zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...), w których M. R. na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych .

W konsekwencji sąd poza dopuszczeniem dowodu z akt osobowych dotyczących zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładach (...) w L. nie przeprowadził w tym zakresie dalszego postępowania dowodowego . Okres ten od 15 lipca 1997r. do 30 listopada 1997r. dotyczy jedynie 04 miesięcy i 15 dni pracy wnioskodawcy , co przy ustaleniach dotyczących zatrudnienia od 11 czerwca 1977r. do 14 lipca 1997r. – nie dałoby łącznie – na dzień 01 stycznia 2009r. – 15 lat stażu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze .

Reasumując sąd uznał ,że wnioskodawca nie ma prawa do emerytury z rekompensatą , ponieważ nie posiada wymaganego powołanymi powyżej przepisami 15 lat stażu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze .

Z powyższych względów, Sąd –na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.– oddalił odwołanie , gdyż nie było podstaw do jego uwzględnienia z przyczyn wymienionych w niniejszym uzasadnieniu .